

Van uw kerkenraad

De liturgie die u verderop in dit berichtenblad vindt is door Ds Gerke van Hiele gemaakt voor afgelopen zondag 14 februari, oftewel voor Valentijnsdag. Op die dag is deze dienst via het YouTube-kanaal van DG Giethoorn uitgezonden. Ondanks dat het inmiddels een week later is, willen wij u deze huisdienst niet onthouden. Tenslotte is het thema 'Liefde die heelt' niet aan die ene dag in het jaar gebonden, maar ook op alle andere dagen van toepassing. En daar waar geloof, hoop en liefde hun verbindend werk doen, daar is God met ons, aldus van Hiele. Dit bijbelse trio wordt vaak in een adem genoemd en gaat al eeuwenlang met mensen mee. Deze woorden hebben veel mensen geïnspireerd om over te schrijven. Een mooi citaat uit *Woorden van geloof, hoop en liefde* van de Protestantse kerk wil ik hieronder dan ook graag met u delen (mem, nog bedankt voor dat mooie boekje!). Verder vindt u hier nog een stuk van de Remonstrantse hoogleraar Christa Anbeek ter inspiratie. Zij schrijft over haar persoonlijke ervaring hoe mensen juist in moeilijke tijden lichten kunnen zijn voor elkaar. Ik wens ons allen dat we voor elkaar de lichtjes kunnen zijn die we af en toe zo nodig hebben. Pas op elkaar, blijf gezond en houd moed!

Wietske

Geloof, hoop en liefde
 En de meeste van deze is de hoop
 Omdat de hoop altijd weer z'n weggetje vindt
 Naar het punt waar de liefde begint.
 Geloof, hoop en liefde
 En de meeste van deze is de hoop
 op geloof in de liefde.

Liselore Gerritsen

Goed samenleven (door Christa Anbeek)

Al lang laat ik mij inspireren door de Joodse filosofe Hannah Arendt. Net voor de Tweede Wereldoorlog vluchtte zij vanuit Duitsland naar Parijs en vandaar naar New York. Zij leefde in uiterst onzekere tijden. Toch staan in haar werk niet donker, onrecht, ongelijkheid, kwaad en dood centraal, maar vreugde om het wonder van leven. Met elke geboorte verschijnt een uniek en kostbaar mens in de wereld, die op grond van dit uniek zijn iets nieuws kan beginnen. Voorwaarde om iets nieuws te kunnen beginnen is: aan elkaar verschijnen, delen wat ons raakt en waarnaar we verlangen – en hier samen gestalte aan geven, in actie komen. Wij kunnen een verschil in deze wereld te maken.

In haar boek *Men in Dark Times* schrijft Hannah Arendt dat wij zelfs in de meest donkere tijden het recht hebben om enige verlichting te verwachten. 'Deze verlichting zal minder van theorieën en concepten komen, dan wel van het onzekere, flikkerende en vaak zwakke licht dat sommige mannen en vrouwen, in hun leven en werken onder bijna alle omstandigheden aansteken en uitstralen over de tijd die hen op aarde gegeven is.'

Blauwdruk

De afgelopen weken liet ik mij inspireren door een heel ander soort wetenschapper: de evolutionair socioloog Christakis (1962). Zijn boek *Blueprint* gaat over een blauwdruk die alle mensen gemeen hebben omdat deze in onze genen verankerd is. Hierdoor zijn wij in staat om goed samen te leven. Hij benoemt een set van acht capaciteiten, waaronder het hebben van een individuele identiteit, liefde, vriendschap, samenwerking, en van elkaar leren. Hij noemt dit de 'social suite'. In zijn boek, dat uit bijna 500 pagina's bestaat, bespreekt hij allerlei voorbeelden die laten zien waar en waarom het fout kan gaan met ons samenleven, maar vooral ook onder welke omstandigheden het goed kan gaan. Onze genetische aanleg om samen te werken speelt daarbij een cruciale rol.

Op de laatste pagina schrijft hij dat wij in staat zijn om grenzeloos de kleinste details van groepen mensen in kaart te brengen, uit te vergroten en verschillen tussen hen te onderstrepen. Maar dit pessimistische gestaar dat mensen van elkaar scheidt, mist een belangrijke onderliggende eenheid en ziet de gedeelde menselijkheid over het hoofd. De evolutionaire sociologie laat zien dat mensen, waar dan ook, genetisch geprogrammeerd zijn om samenlevingen te vormen die vol zijn vol van liefde, vriendschap, samenwerken en leren.

Ontregelende omstandigheden

De afgelopen maanden verkeerde ik niet alleen door de corona-pandemie, maar ook persoonlijk in ontregelende omstandigheden. Mijn zevenjarige kleinzoon Joseph, over wie ik het boek "Voor Joseph en zijn broer" schreef, kreeg eind augustus een ongeluk. Fietsend naast zijn moeder maakte hij een slingertje. Om zijn evenwicht te herstellen stak hij zijn beentjes uit, recht in het wiel van haar fiets met ernstig beenletsel als gevolg. Twee zware operaties, wekenlang verblijf in het Wilhelmina Kinderziekenhuis, naar huis met een ijzeren frame om en in het been. Een paar weken later een infectie, opnieuw een operatie en ziekenhuisverblijf ... al maanden houden de onzekerheid en spanning aan. Zal het allemaal wel goed komen?

Waarom inspireren Christakis en Arendt mij juist nu? Het antwoord is eenvoudig: ik heb ervaren hoe mensen juist in moeilijke tijden lichten kunnen zijn voor elkaar – oftewel: ik heb de social suite die in de genen van homo sapiens verankerd is op talloze wijze aan het werk gezien.

Lichten voor elkaar zijn

Mensen renden uit hun huizen om een uniek en kostbaar kind dat in nood was bij te staan. In het kinderziekenhuis werd door een interdisciplinair team van specialisten samen gewerkt om een gecompliceerde medische puzzel zo goed mogelijk op te lossen. Dag en nacht mocht zijn moeder bij hem in het ziekenhuis verblijven. Op de afdeling De Papagaai verbleven ouders en kinderen die totale vreemden voor elkaar waren, maar binnen een paar dagen uiterst betrokken raakten op elkaar. De moeder van de jongen die bij Joseph op de kamer lag, maakte mijn dochter op een nacht voorzichtig wakker uit een door de uitputting diepe slaap. 'Hij heeft je nodig,' fluisterde ze zachtjes. 'Hij kreunt al een tijdje van de pijn.' Cliniclowns zorgden voor een lach, dwars door tranen heen. Door de corona-maatregelen mocht per kind maar één bezoeker per dag worden toegelaten, voor dieren gold dit echter niet. Op woensdagmiddag was er het dierencircus: kippen, konijnen, ratten, muizen en cavia's zaten bij de kinderen op schoot en lieten zich aaien en knuffelen. Op school en de naschoolse opvang was de geschoktheid en betrokkenheid groot, juffen, meesters, ouders, vrienden en vriendinnen stuurden kaarten en maakten samen knutselwerken. Al maandenlang houdt deze betrokkenheid aan ...

Wij zijn als het erop aan komt tot goed samenleven in staat. Liefde, compassie, vriendschap en samenwerking zijn in onze genen verankerd. Wij zijn in vele opzichten verschillend, maar op een fundamenteeler niveau lijken we op elkaar. Graag eindig ik met de woorden waarmee Christakis zijn boek afsluit: *The arc of our evolutionary history is long. But it bends toward goodness.* (De boog van onze evolutionaire geschiedenis is lang. Maar het buigt naar goedheid.)

Deze column is in verkorte vorm uitgesproken in het programma 'Jacobine op 2' op 17 januari 2021. Christa Anbeek is bijzonder hoogleraar Remonstrantse theologie aan de Vrije Universiteit.

Bron: www.remonstranten.nl/blog/inspiratie/ 18 januari

Liturgie voor een huisdienst van ds. Gerke van Hiele van DG Steenwijk en Giethoorn voor zondag 21 februari 2021

De gemeente komt in gedachte samen

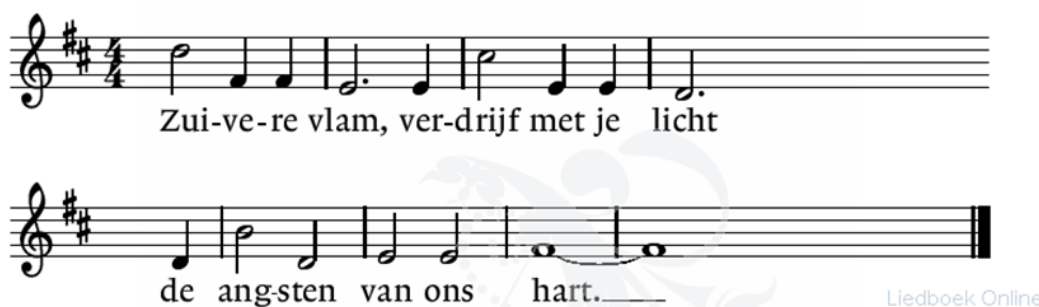
- **Muziek**

Welkom hier vanmorgen op Valentijnsdag. Die valt op een zondag dit jaar en het is de moeite waard om hier even bij stil te staan en wie weet vandaag zelf ook nog iets liefs en liefdevols te doen, want daar zijn wij mensen ten diepste op gebouwd.

Ten teken van onze verbondenheid met elkaar en met God die de bron is van liefde, vrede en recht, branden we dit uur de kaars.

- **Aansteken van de kaars**

- **Zingen lied 458 Zuivere vlam (3x)**

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff contains the melody for the first line of the hymn: "Zui-ve-re vlam, ver-drijf met je licht". The second staff contains the melody for the second line: "de angsten van ons hart." The lyrics are written below the notes. A watermark "Liedboek Online" is visible in the bottom right corner of the musical notation area.

- **Inleiding over Valentijnsdag**

Valentijnsdag. Wellicht ken je het van de kaartjes en de rode bloemen. Zo komen we een beetje in de stemming voor Sint Valentijn, want met de kennis van al die heiligen is het niet zo goed gesteld. Eigenlijk iedere dag van het jaar een sterfdag, was van een heilige. Hele kalender vol. Juist de sterfdag werd herdacht, want dat was eigenlijk de geboortedag van de heilige die je voortaan kon gedenken, aanroepen en in ere houden. Iedere heilige was wel ergens voor. Sint Maarten en Sint Nicolaas (6 dec) weten we nog allemaal, mijn Beppe had het ook nog wel over Antonius als ze wat kwijt was. De Protestanten hebben die heiligenlevens goeddeels achter zich gelaten. Zij hadden de Bijbel in de volkstaal en daar hadden zij genoeg aan om richting te geven aan hun leven en samenleven.

Maar wie was dan Valentijn, ofwel Valentinus. Er zijn een paar varianten in omloop. Hij leefde in de 3e eeuw in Rome. Hij was een priester en stond bekend om de goede daden die hij deed voor zieken, ouderen en armen. Valentinus genas de blinde pleegdochter van de stadhouder van Rome. Deze was hem hier zo dankbaar voor dat hij zich bekeerde tot het Christendom en direct alle christelijke gevangenen vrij liet. Voor keizer Claudius was dit genoeg reden om op 14 februari 270 Valentinus te laten onthoofden. Zo werd 14 februari de dag van de heilige Valentijn.

Een hele andere uitleg in het bijzonder voor geliefden is dat omstreeks 14 februari de vogels met paren beginnen. Al in de 14 eeuw schreef Geoffrey Chaucer: "want het was op Sint Valentijnsdag, dat elke vogel zijn maatje kiest". Dit zou dan terug gaan op voorchristelijke vruchtbaarheidsfeesten die gelegenheid boden aan jonge mensen om een partner te ontmoeten. Met name in Engeland werd het feest veel gevierd. Het was in die tijd niet gewoonlijk om openlijk je liefde aan iemand te uiten, maar op 14 februari werd hierop een uitzondering gemaakt. Een feit is dat Engelse emigranten Valentijnsdag hebben geïntroduceerd in Amerika. In de Verenigde Staten is de traditie opgepikt door de commercie. Later is het vanuit dit land ook in veel Europese landen een populair feest geworden.

Het blijft een dag waarop je iemand kunt verrassen met een leuk cadeau, kaartje of gedicht. Mooie dag ook voor een date.

Of juist iemand verrassen, iemand bij leven iets geven, naar iemand omzien, je verbondenheid en je dankbaarheid verwoorden: "Wat ben ik blij dat ik je ken, dat je in mijn leven bent gekomen" en gelukkig zijn de bloemenwinkels wel open en morgen is ook nog een mooie dag voor een rode roos daar hoef je niet tot 1 mei mee te wachten! Het klopt vast net iets te goed dat Valentijn mensen altijd ook een bloem gaf als ze bij hem kwamen om raad en hulp. Of dat hij vlak voor hij stierf nog een briefje uit de gevangenis smokkelde naar iemand waarvan hij veel hield. Er stond op: "Van jouw Valentijn".

- **Lezing Marcus 1: 39-45 over liefde die heelt en verbindt**

39 want dáárvóór ben ik er op uitgegaan! Al predikend in hun samenkomsten komt hij in heel Galilea, terwijl hij ook de demonieën uitwerpt.

40 Er komt tot hem een huidvraatlijder, die hem te hulp roept en terwijl hij een knieval maakt tot hem zegt: als u het wilt bent u bij machte mij rein te maken!

41 Diep geroerd strekt hij zijn hand uit, grijpt hem vast en zegt tot hem: ik wil dat, wórd gereinigd!
42 Meteen gaat de huidvraat van hem weg en wordt hij gereinigd. 43 Hij snauwt hem af, werpt hem meteen naar buiten 44 en zegt tot hem: zie toe dat je aan niemand iets zegt, nee: scheer je weg, 'toon je aan de priester' (Lev. 13,49) en offer voor je reiniging wat Mozes heeft opgedragen, hun tot getuigenis!

45 Maar buitengekomen begint hij het meeste uit te bazuinen en aan het gesprokene ruchtbaarheid te geven, zodat hij niet meer bij machte is in het openbaar een stad binnen te komen, maar daarbuiten heeft moeten zijn op plekken in de woestijn; toch zijn zij naar hem toe blijven komen, van overal.

In het evangelie van vanmorgen, het gaat om die verbinding die wordt gelegd, om wat liefde doet juist met oog en hart voor wie geen plek heeft, er eenzaamheid, ziekte en isolement.

- **Lied 528 Omdat hij niet ver wou zijn lied 528 1, 4 en 5**

1 Omdat Hij niet ver wou zijn
is de Heer gekomen.
Midden in wat mensen zijn
heeft Hij willen wonen.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.

5 Weest verheugd, van zorgen vrij:
God die wij aanbidden
is ons rakelings nabij,
wonend in ons midden.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.

4 Wilt daarom elkander doen
Weest elkaar om zjñentwil
niets dan liefde schuldig.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.
Midden onder u staat Hij die gij niet kent.

- Korte overpeinzing

Wat gebeurt er nu in het verhaal? Jezus is bij zijn doop in de Jordaan geestdrager geworden, in de woestijn heeft hij zijn bron en balans gevonden en is er kracht die van hem uitgaat en die zich vervolgens deelt en verdeelt over die mensen die daar open voor staan. Het werkt namelijk niet overal. Het is geen trucje, geen tita tovenaars, het is alsof er een aanknopingspunt moet zijn, een begin moet zijn, een opening.

Dat is hier die vraag van de man met huidvraat, de melaatse die om hulp vraagt. Zelf komen, zelf hardop zeggen wat je nodig hebt, je daarvoor openstellen. Doet er niet toe, maar iets moet eerst bloot komen te liggen voor het vonken kan, en de polen zo dichtbij elkaar komen dat er een vonk kan overspringen. Die vrije vonk, daar ruimte voor maken, die kracht losmaken, een herwinnen van diepte, en veerkracht dat is, denk ik, het geheim van die ontmoetingen van Jezus met mensen. Dit is wat in het spoor van Deze Ene geschiedt, hij die doet opstaan en leven, want ook dit is een Paasverhaal over opstaan en leven. Over wat liefde doet...

Iemand vertelde me pas over de Amerikaanse auteur Gary Chapman, predikant, relatietherapeut die beroemd is geworden met een boek over de vijf talen van de liefde. Dat is een inzicht, zeker als je lijdt aan het misverstand dat liefde vooral een gevoel is, dat is het natuurlijk ook, maar liefde is veel meer een taal, een werkwoord. Het gaat om wat je doet, wat je betoont, wat je geeft, welke taal jij spreekt en welke je partner of je buurman, dorpsgenoot, medemens. Het is een mooi rijtje van deze Chapman:

1. Wat aardigs zeggen, iets bemoedigends, iets waar die ander van opbloeit. Je weet hoe lang negatieve woorden soms kunnen blijven hangen.

2. Tijd en aandacht hebben voor de ander. Ruimte maken voor iemands verhaal, ervaringen, lotgevallen. Even niet op je telefoon zitten, maar uit je bubbel stappen.

3. Iets geven en ontvangen. Attent zijn, iemand proberen ergens blij mee te maken. Of dat nou groot of klein is, maakt niet uit. Het gaat niet om het materiële, maar om het idee erachter. Alsjeblieft dat is voor jou.

4. Wat doen, voor die ander, dat ene taakje waarvan je weet dat hij of zij blij wordt als het gedaan is. Helpen, je verlicht er iemands lasten mee, dat doet doorgaans goed.

5. Iemand aanraken, beetje lastig nu, je zou er huidhonger van krijgen. Een knuffel, een hand, intimiteit en seksualiteit. Fysiek contact is ook belangrijk. Even bij elkaar kruipen op de bank.

Natuurlijk heeft Chapman een online test ontwikkeld om je te helpen ontdekken welke liefdestaal jij spreekt. Maar de vraag is: Toon je je liefde en heb je oog voor wat aankomt bij de ander en heb je ook oog voor hoe de ander jou liefde geeft? Het is zo gemakkelijk om langs elkaar heen te leven.

Die melaatse met huidvraat had ook weg kunnen blijven, in zijn hoekje blijven zitten, zijn isolement omarmen, er niet meer van los komen. Er is ook veel dat iemand kan dwars zitten en in de weg, veel waardoor iemand de moed om te leven verliest, niet meer uit de voeten kan, niet meer overeind kan komen en daardoor soms ook in een isolement terecht komt. Dat heeft ook zijn gemak en overzichtelijkheid. Het is bekend en ook daar kun je je aan vastklampen. Of aan je gevoelens van angst en minderwaardigheid? Zo kun je je bestemming missen en het spoor bijster raken en vergeten dat je in de ogen van God altijd meer bent dan de missers in je leven.

Jezus is in deze verhalen de wandelende bron van geestkracht, de mobiele accu met startkabels voor hen die langs de weg liggen of stil staan en die de aansluiting herstelt, voor hen die daar naar verlangen, die daar op zitten te wachten, die daarom bidden en in beweging willen komen.

In en rond hem wordt iets zichtbaar van God. Dat Ubi caritas. Daar waar geloof, hoop en liefde hun verbindend werk doen, daar is God met ons. Ga maar, doe het maar, leef maar, je bent een kind van God. Amen

- **Muziek**

- **Gebeden**

Wij willen u danken, God
voor de kracht van uw Geest
vanaf den beginne, voor
de bodem onder ons leven,
de hand onder ons hart.

We bidden voor onze wereld
in de crisis die om zich heen grijpt,
de angst en de zorgen rond Corona.

Om onderscheid tussen hoofd en bijzaken,
om creativiteit en vechtlust,
om veerkracht en vertrouwen.

We bidden voor mensen
om wat deze crisis met ze doet
en hoe het raakt en aangrijpt,
hun leven op de kop zet.

Om concentratie en aandacht,
om uithoudingsvermogen
en open oog voor wat wel kan

We bidden voor onszelf,
ons eigen leven,
om wat neerdrukt en klein maakt,
ons aantast in ons vertrouwen,
in ons geloven, hopen en liefhebben.

Om die kracht van de liefde,
om weerbaarheid,
om de moed om
telkens weer op te staan
en de dingen te doen
die er werkelijk toe doen.

In de stilte noemen we de namen...

Amen

- **Zegenbede**

Moge de Eeuwige je nieuwe wegen wijzen,
Christus onze metgezel zijn
en de Geest ons leven dragen
in vrolijkheid, vriendschap en vrede.

- **Lied Vrede wens ik je toe**

Vrede wens ik je toe, liefde wens ik je toe.
Moge God je behoeden, leef met zijn liefde.
Vrede wens ik je toe. Zegen wens ik je toe.
Aandacht wens ik je toe. Dat er mensen zijn
met wie je kunt delen. Zegen wens ik je toe.

Mededelingen

- Diensten en bijeenkomsten gaan bij deze lockdown niet door.
- Doopsgezinde voorgangers van de Noordelijke provincies maken per toerbeurt huisdiensten die toegezonden worden naar alle secretariaten van gemeenten in Friesland en Groningen, en daarbuiten. De secretariaten zorgen voor verdere verspreiding. Zo proberen wij met elkaar voor continuïteit te zorgen.
- Wij proberen dit extra berichtenblad namens DoRe Dokkum wekelijks bij u thuis te bezorgen. Wilt u dit niet meer ontvangen of liever per email, laat het dan even weten aan Thea of Wietske (wietskewiersma@hotmail.com) of 06-22829298.
- Eind van deze maand verschijnt het maartnummer van het berichtenblad. Evenals dat bij het februarinumnummer het geval was, zal hieraan geen huisdienst worden toegevoegd. Dat betekent dat u geen liturgie krijgt voor zondag 28 februari.
- In het voorjaar zal Theunis Elzinga zich terugtrekken uit de kerkenraad. Frederiek van der Hammen legt de functie van secretaris neer, zij wil nog wel lid van de kerkenraad blijven. Er zijn dan twee vacatures in te vullen waaronder de secretarisfunctie. Inmiddels heeft Ytty Goris zich beschikbaar gesteld. Zij wil namens de kerkenraad contact gaan onderhouden met de boekhouder (Hein Joustra), de functie die tot nu toe Theunis had. Met bezwaren tegen Ytty kunt u zich richten tot Wietske als voorzitter van de kerkenraad. Wij zoeken nu dus nog een secretaris (of andere functie, er zou dan een andere functieverdeling kunnen komen). Wij doen een beroep op onze leden en vrienden om zich hiervoor beschikbaar te stellen. Het gaat om een periode van drie jaar, die nog een keer verlengd kan worden. Voor vragen, suggestie en aanmelding kunt u contact opnemen met Wietske, als voorzitter van de kerkenraad (via wietskewiersma@hotmail.com of 06-22829298).
- Wilt u graag (telefonisch) contact met iemand van de kerk dan kan dat via Akke Doornbos, die de bezoek(st)ers coördineert. Of rechtstreeks met Janneke Kerkhof – de Vries (pastoraal werkster/consulente) via 06-13366701 met het inspreken van een bericht met ook uw eigen telefoonnummer. Janneke belt u dan terug.
- De collecte is deze week voor het onderhoud van ons kerkgebouw. Zo is er grootonderhoud nodig aan de toren, die weer lekt. Wij hoeven het niet allemaal zelf te betalen, 60% van de kosten wordt gesubsidieerd, maar 40% komt voor rekening van de kerk. U kunt uw gift storten op rekening NL92ABNA0470587032 ten name van Verenigde Doopsgezinde en Remonstrantse Gemeente Dokkum.
- Volgende week zondag, 21 februari, ontvangt u een huisdienst van ds. Pieter Post van DG Heerenveen en Tjalberd.

Tot slot:

Vergeet elkaar niet: bel en mail elkaar, stuur een kaartje, en bid om genezing en gezondheid voor broeders en zusters, en voor vele anderen om ons heen en veraf, voor werkers in de zorg, de vele vrijwilligers, en voor de overheid. Bied waar het kan, je diensten aan voor hen die extra aandacht nodig hebben, bijvoorbeeld boodschappen halen.

